

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра фізичної географії та картографії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

А. В. Пантелеймонов

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕОГРАФІЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
освітня програма
спеціалізація
вид дисципліни
факультет

другий (магістерський)

10. Природничі науки

106 Географія

Географія рекреації та туризму

за вибором

геології, географії, рекреації і туризму

2019 / 2020 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму

“_28_” серпня 2019 року, протокол №__

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Байназаров Анатолій Михайлович, к. геогр. н., доцент, доцент кафедри фізичної географії та картографії

Програму схвалено на засіданні кафедри фізичної географії та картографії

Протокол від “_27_” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри фізичної географії та картографії

(підпис)

(Прасул Ю. І.)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму

Протокол від “_28_” серпня 2019 року № __

Голова методичної комісії
факультету геології, географії, рекреації і туризму

(підпис)

Жемеров О.О.

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Географія міжнародного туризму» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 106. Географія

освітньо-професійної програми «Географія рекреації та туризму»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Географія міжнародного туризму» є поглиблення і розширення теоретичних знань, вмій та практичних навичок студентів у питаннях методології здійснення досліджень світових туристичних потоків, тенденцій їх формування та організації інституційного регулювання розвитку міжнародного туризму.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку;
2. Світовий ринок туристичних послуг та організаційно-економічні передумови участі туристичних підприємств;
3. Регіональний огляд факторів формування та особливостей галузевої сегментації ринку туристичних послуг в туристичних регіонах світу.

Компетенції, якими має оволодіти студент у процесі вивчення дисципліни «Географія міжнародного туризму»: Розуміти етапи формування конкретних елементів географічних знань: уявлень, понять, законів, закономірностей; взаємозв'язків та взаємозалежності між об'єктами і явищами природи та суспільства; розвинути здатність до формування власне предметних умінь на основі засвоєних географічних знань.

1.2. Основні завданнями вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Географія міжнародного туризму» є регіональний огляд факторів формування та особливостей галузевої сегментації ринку туристичних послуг в туристичних регіонах світу, теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- формування та уніфікації термінології в сфері міжнародного туризму;
- організації статистичного обліку та спеціальних спостережень;
- діяльності міжнародних туристичних організацій;
- досвіду зарубіжних країн у побудові організаційних структур управління туристичною сферою;
- підходів до класифікації та сегментування туристичних ринків світу;
- специфічних особливостей та умов виходу України на міжнародний ринок туризму.

1.3. Кількість кредитів – 5.

1.4. Загальна кількість годин – 150 годин.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	1-й, 2-й
Лекції	
24 год.	14 год.
Практичні, семінарські заняття	
36 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
90 год.	132 год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно до вимог освітньої-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати:

- характеристику впливу різних груп факторів на особливості функціонування та розвитку світової готельної та туристичної галузей;
- методологію статистичного обліку світових туристичних потоків;
- різновиди національних туристичних адміністрацій та умови їх діяльності в країнах світу.
- класифікаційні ознаки світових ринків готельних і туристичних послуг;
- принципову схему взаємодії суб'єктів світового туристичного ринку;
- фактори формування та особливості галузевої сегментації ринку туристичних послуг в туристичних регіонах світу

вміти:

- знаходити причинно-наслідкові зв'язки між явищами та процесами на світовому туристичному ринку;
- користуватися статистичними базами даних, що відображають динаміку світових туристичних потоків;
- здійснювати дослідження глобального та регіональних ринків туристичних послуг;
- аналізувати процеси, що відбуваються на ринку туристичних послуг та на його основі робити прогноз розвитку туристичних регіонів світу.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку

Тема 1.1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен

Міжнародний туризм, його сутність та форми. Становлення системи міжнародної туристичної термінології. Перше міжнародне визначення поняття «турист». Сучасна схема класифікації міжнародних подорожуючих. Ознаки, що дозволяють об'єднати туристів та екскурсантів до категорії міжнародних відвідувачів.

Показники оцінки прямого та непрямого впливу міжнародного туризму на економіку окремих країн. Функції міжнародного туризму: доходна, зовнішньоекономічна, вирівнююча, створення нових робочих місць. Види туристичного мультиплікатора.

Основні типи соціокультурних контактів іноземних туристів та місцевого населення. Непрямі соціальні ефекти від розвитку міжнародного туризму. Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурної пам'яток, місцевих звичаїв і традицій.

Прояви негативного впливу міжнародного туризму на суспільство: екологічні, соціокультурні, психологічні, економічні. Закордонний досвід регулювання екологічного тиску туризму на навколишнє середовище.

Тема 1.2. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу

Передісторія туризму. Основні мотиви подорожей у Стародавньому світі та Середньовічній Європі. Елітарний туризм Нового часу. Технологічні та економічні передумови зародження масового туризму. Перші організовані туристичні подорожі. Вплив ідеологічних чинників на розвиток міжнародного туризму у період між двома світовими війнами. Суспільство споживання матеріальних благ: споживання заради споживання. Трансформація масового конвеєрного туризму у масовий диференційований.

Застосовність теорій абсолютної та відносної переваг для обґрунтування домінуючих напрямів світових туристичних потоків. Діалектичний взаємозв'язок статичних і динамічних факторів розвитку міжнародного туризму. Політичні, економічні, демографічні, соціокультурні та науково-технічні фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг.

Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу. Переваги і недоліки їх використання за різних суспільно-політичних та економічних умов. Ключові урядові функції в галузі управління та контролю за розвитком туризму.

Тема 1.3. Міжнародні туристичні організації

Найважливіші віхи діяльності ООН в організації системи міжнародного туристичного співробітництва. Спеціалізовані установи ООН, що займаються питаннями розвитку міжнародного туризму. Історія створення Всесвітньої туристичної організації. Структура управління ВТО: генеральна асамблея, виконавча рада, секретаріат. Функції регіональних комісій ВТО.

Основні напрями діяльності ВТО та механізм забезпечення фінансування її бюджетних витрат. Класифікація міжнародних туристичних організацій, їх типи і види: урядові та неурядові, глобальні і регіональні, універсальні та спеціалізовані. Характеристика діяльності найбільших всесвітніх та європейських туристичних організацій.

Норми міжнародного туристичного права. Загальна резолюція римської конференції ООН з міжнародного туризму та подорожей 1963 року. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва у Європі 1975 року. Манільська декларація ВТО зі світового туризму 1980 року. Документ Акапулько Всесвітньої наради з туризму 1982 року. Кодекс туриста та Хартія туризму. Гаазька декларація по туризму 1989 року. Декларація світового туристичного форуму Всесвітньої конференції міністрів по туризму 1994 року.

Тема 1.4. Статистика міжнародного туризму

Історія появи та розвитку статистичного обліку у міжнародному туризмі. Цілі і завдання туристичної статистики. Міжнародні симпозиуми зі статистики туризму. Основні розділи статистики міжнародного туризму. Показники, що характеризують туристичні потоки. Шкала тривалості перебування туристів. Методичні підходи до впорядкування складу туристичних витрат. Фактори впливу на величину і структуру витрат туристів під час подорожі.

Країни активного та пасивного туризму. Поняття туристичного балансу. Соціально-економічні передумови формування позитивного туристичного балансу країни. Загальна характеристика країн з негативним туристичним балансом. Рекомендації Міжнародного валютного фонду щодо структури активу та пасиву платіжного балансу країни за розділом «Туризм».

Методи статистичних спостережень через звітність: облік на кордоні та реєстрація прибуттів в засобах розміщення. Транспортна статистика. Банківський метод розрахунку вартісних показників розвитку міжнародного туризму.

Організація спеціальних статистичних спостережень в туризмі. Визначення мети, об'єкта, одиниці, програми, методу, суб'єктів, строків та місця проведення спеціального статистичного спостереження. Показники динаміки кількості туристичних прибуттів та доходів від міжнародного туризму. Середньорічні темпи туристичних потоків. Країни-лідери за відвідуваністю, надходженнями в туризм, витратами на туризм у світі та Європі. Кількісні оцінки перспектив розвитку міжнародного туризму.

Розділ 2. Характеристика світового ринку туристичних послуг та організаційно-економічні передумови участі туристичних підприємств

Тема 2.1. Сутність та класифікація міжнародного туристичного ринку

Економічне та географічне визначення поняття міжнародного туристичного ринку. Глобальний, регіональний та локальний рівні формування міжнародного ринку туристичних послуг.

Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей. Туризм з метою відпочинку і розваг. Структура міжнародного ринку ділового туризму: бізнес-туризм, конгресно-виставковий туризм, інсентив-туризм. Характеристика релігійного туризму: паломництво, екскурсійний туризм релігійної тематики, науковий туризм з релігіознавчими цілями. Лікувально-оздоровчий туризм. Типи курортів.

Суб'єкти міжнародного туристичного ринку: виконавці туристичних послуг (готелі, ресторани, транспортні компанії, екскурсійні бюро) - посередники (туроператори, турагенти) - споживачі (туристи).

Проблеми сегментування міжнародного ринку туристичних послуг. Критерії виділення ринкового сегменту: міжгрупова гетерогенність, гомогенність, вимірність, ємність, доступність для фірми. Здійснення сегментування міжнародного туристичного ринку за географічними, демографічними та соціально-економічними ознаками. Вікові групи подорожуючих (класифікація WTO). Психологічне сегментування. Загальні та специфічні мотиви туристичних поїздок.

Фактори формування туристичного попиту у відправляючій та приймаючій країнах. Кількісні та вартісні показники вимірювання обсягів туристичного попиту. Інтенсивність та частотність туризму. Властивості туристичного попиту: динамізм, комплексність, еластичність, сезонність. Сучасні тенденції у туристичному попиті, та його соціально-економічні модифікації. Психологічні особливості нового типу масового споживача туристичних послуг.

Тема 2.2. Місце України на ринку міжнародного туризму

Етапи розвитку міжнародного туризму в Україні. Кон'юнктурна оцінка сучасного стану вітчизняного ринку міжнародного туризму. Стримуючі фактори розвитку іноземного туризму в Україні. Рекламування національного туристичного продукту на зарубіжних ринках. Статистичні показники розвитку ринку міжнародного туризму в Україні.

Характеристика та аналіз структури вітчизняної матеріально-технічної бази іноземного туризму. Вихід на міжнародний туристичний ринок приватних підприємств і організацій сфери туризму України.

Співробітництво України з іноземними країнами в галузі міжнародного туризму. Система міждержавних угод і домовленостей. Вступ України до Всесвітньої туристичної організації. Рада по туризму країн СНД.

Пріоритетні заходи державної політики щодо стимулювання іноземного туристичного потоку в Україну. Напрями подальшого розвитку вітчизняного ринку міжнародного туризму.

Тема 2.3. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму

Сутність та структура туристичного продукту. Теорія співвідношення виробничих факторів у міжнародному туризмі та їх роль у формуванні світових туристичних потоків. Капітал як необхідний ресурс виробництва туристичного продукту. Форми концентрації капіталу у міжнародному туристичному бізнесі. Вертикальна та горизонтальна інтеграція. Диверсифікація туристичної діяльності. Проникнення банківських структур до сфери міжнародного туризму. Конгломерація.

Механізм утворення транснаціональних корпорацій в туристичній індустрії. Причини транснаціоналізації в туризмі. Форми зовнішньої експансії ТНК. Територіальне розташування ТНК в сфері туризму. Напрями впливу туристичних ТНК на економіку приймаючих країн.

Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі. Історія та процес утворення міжнародних готельних ланцюгів. Способи приєднання готелів до інтегрованого ланцюга. Добровільні готельні мережі - консорціуми - та умови їх діяльності. Франчайзингові ланцюги. Найвідоміші готельні мережі світу.

Тема 2.4. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму

Роль посередників у світовому туристичному бізнесі. Специфіка турагентської та туроператорської діяльності на міжнародному ринку туристичних послуг. Основні напрями діяльності туристичних операторів. Типи договорів між туроператорами та готельними підприємствами. Джерела формування доходів туристичних агентств. Географія турагентської мережі світу. Форми співробітництва туроператорів і турагентів.

Класифікація засобів розміщення у міжнародному туризмі. Готелі та підприємства готельного типу. Національні системи класифікації засобів розміщення. Сучасний стан готельної бази світу.

Види транспортних перевезень у міжнародному туризмі. Авіаційні, залізничні, автобусні, морські та річкові міжнародні туристичні маршрути. Розвиток круїзного туризму. Навколосвітні подорожі.

Використання інформаційних мереж в міжнародному туристичному обслуговуванні. Глобальні комп'ютерні мережі. Туристична статистика Internet. Автоматизовані системи бронювання готельних і туристичних послуг.

Прогнозування перспектив розвитку світового туризму експертами Всесвітньої туристичної організації.

Розділ 3. Регіональний огляд факторів формування та особливостей галузевої сегментації ринку туристичних послуг в туристичних регіонах світу.

Тема 3.1. Огляд Європейського макрорегіону

Загальна характеристика Європейського туристичного макрорегіону. Регіональний поділ: південноєвропейський туристичний район,

північноєвропейський туристичний район, західноєвропейський туристичний район, центрально-східноєвропейський туристичний район. Природні, суспільні, подієві туристсько-рекреаційні ресурси Європейського туристичного макрорегіону світового значення. Характеристика галузевої сегментації ринку туристичних послуг Франції, Італії, Іспанії як лідерів туризму Європейського туристичного макрорегіону. Проблеми та перспективи розвитку туризму та рекреації в Європейському туристичному макрорегіоні.

Тема 3.2. Огляд Американського макрорегіону

Загальна характеристика Американського туристичного макрорегіону. Регіональний поділ: північноамериканський туристичний район, центральноамериканський туристичний район, південноамериканський туристичний район, країни Карибського басейну. Природні, суспільні, подієві туристсько-рекреаційні ресурси Американського туристичного макрорегіону світового значення. Характеристика галузевої сегментації ринку туристичних послуг США, Канади, Бразилії. Проблеми та перспективи розвитку туризму та рекреації в Американському туристичному макрорегіоні.

Тема 3.3. Огляд Африканського макрорегіону

Загальна характеристика Африканського туристичного макрорегіону. Регіональний поділ: північноафриканський туристичний район, західноафриканський туристичний район, центральноафриканський туристичний район, південноафриканський туристичний район. Природні, суспільні, подієві туристсько-рекреаційні ресурси Африканського туристичного макрорегіону світового значення. Характеристика галузевої сегментації ринку туристичних послуг Тунісу, Марокко, Південно-Африканської Республіки. Проблеми та перспективи розвитку туризму та рекреації в Африканському туристичному макрорегіоні.

Тема 3.4. Огляд Близькосхідного регіону

Загальна характеристика Близькосхідного туристичного регіону. Природні, суспільні, подієві туристсько-рекреаційні ресурси Близькосхідного туристичного регіону світового значення. Характеристика галузевої сегментації ринку туристичних послуг Єгипту, Об'єднаних Арабських Еміратів, Саудівської Аравії. Проблеми та перспективи розвитку туризму та рекреації в Близькосхідному туристичному регіоні.

Тема 3.5. Огляд Азійсько-Тихоокеанського макрорегіону

Загальна характеристика Азійсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону. Регіональний поділ: південноазійський туристичний район, північно-східноазійський туристичний район, південно-східноазійський

туристичний район, Австралія та Океанія. Природні, суспільні, подієві туристсько-рекреаційні ресурси Азійсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону світового значення. Характеристика галузевої сегментації ринку туристичних послуг Китаю, Індії, Таїланду як лідерів туризму Азійсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону. Проблеми та перспективи розвитку туризму та рекреації в Азійсько-Тихоокеанському туристичному макрорегіоні.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Розділ 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку												
Тема 1.1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен	13	2	-			11	13	2	-			11
Тема 1.2. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу	12	2	-			10	12	1	-			11
Тема 1.3. Міжнародні туристичні організації	13	1	-			12	13	1	-			12
Тема 1.4. Статистика міжнародного туризму	16	2	4			10	12	1	-			11
Разом за розділом 1	54	7	4			43	50	5	-			45
Розділ 2. Світовий ринок туристичних послуг та організаційно-економічні передумови участі туристичних підприємств												
Тема 2.1. Сутність та класифікація міжнародного туристичного ринку	7	2	-			5	13	1	-			12
Тема 2.2. Місце України на ринку міжнародного туризму	6	1	-			5	12	1	-			11
Тема 2.3. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму	11	2	4			5	13	1	-			12
Тема 2.4. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму	8	2	4			2	12	1	2			9
Разом за розділом 2	32	7	8			17	50	4	2			44

Розділ 3. Регіональний огляд факторів формування та особливостей галузевої сегментації ринку туристичних послуг в туристичних регіонах світу												
Тема 3.1. Огляд Європейського макрорегіону	13	2	5			6	10	1	2			7
Тема 3.2. Огляд Американського макрорегіону	13	2	5			6	10	1	-			9
Тема 3.3. Огляд Африканського макрорегіону	12	2	4			6	10	1	-			9
Тема 3.4. Огляд Близькосхідного регіону	13	2	5			6	10	1	-			9
Тема 3.5. Огляд Азійсько-Тихоокеанського макрорегіону	13	2	5			6	10	1	-			9
Разом за розділом 3	64	10	24			30	50	5	2			43
Усього годин	150	24	36			90	150	14	4			132

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку		
1.	Аналіз та характеристика паспортних та візових формальностей країни	4
Всього за розділом 1		4
Розділ 2. Світовий ринок туристичних послуг та організаційно-економічні передумови участі туристичних підприємств		
2.	Розділи статистики міжнародного туризму	2
3.	Методи статистичних спостережень. Сучасний стан розвитку туризму в країнах світу	2
4.	Динаміка міжнародних туристських потоків	2
5.	Сучасний стан розвитку туризму в країні. Унікальність країни та вид туризму	2
Всього за розділом 2		8
Розділ 3. Регіональний огляд факторів формування та особливостей галузевої сегментації ринку туристичних послуг в туристичних регіонах світу		
6.	Фактори формування та галузева сегментація ринку туристичних послуг Європи	5
7.	Фактори формування та галузева сегментація ринку туристичних послуг Америки	5
8.	Фактори формування та галузева сегментація ринку туристичних послуг Азії	4
9.	Фактори формування та галузева сегментація ринку туристичних послуг Африки	5
10.	Фактори формування та галузева сегментація ринку туристичних послуг Австралії та Океанії	5
Всього за розділом 3		24
Всього		36

5. Завдання для самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне відділення	заочне відділення
Розділ 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку			
1	Порівняльний аналіз позитивного і негативного впливу міжнародного туризму на соціально-економічні процеси	11	11
2	Специфічні нормативно-правові чинники функціонування світового туристичного ринку	10	11
3	Характеристика туристичних аспектів діяльності різних міжнародних урядових і неурядових організацій	12	12
4	Компаративний аналіз різних систем статистичного обліку міжнародних туристичних потоків	10	11
Розділ 2. Світовий ринок туристичних послуг та організаційно-економічні передумови участі туристичних підприємств			
5	Аналіз стану, тенденцій та перспектив розвитку світового ринку туристичних послуг	5	12
6	Аналіз структури витрат на створення туристичного продукту для міжнародного туризму в Україні	5	11
7	Транснаціональні корпорації у міжнародному готельному та транспортному бізнесі	5	12
8	Глобалізація інформаційного простору міжнародної туристичної індустрії та сучасні Інтернет-технології	2	9
Розділ 3. Регіональний огляд факторів формування та особливостей галузевої сегментації ринку туристичних послуг в туристичних регіонах світу			
9	Огляд Європейського макрорегіону	6	7
10	Огляд Американського макрорегіону	6	9
11	Огляд Африканського макрорегіону	6	9
12	Огляд Близькосхідного регіону	6	9
13	Огляд Азійсько-Тихоокеанського макрорегіону	6	9
	Всього	90	132

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені

7. Методи контролю

Передбачені методи контролю: теоретичний захист практичних робіт, поточні проміжні (в т.ч. і тестові) контролю теоретичного матеріалу (як за окремими темами, так і кожної лекції), участь в дискусіях під час лекційних та практичних занять, ведення конспекту окремих тем.

Підсумковий екзамен передбачає письмову відповідь на поставлені запитання.

Критерії оцінювання практичних робіт

Назва роботи	Оцінювання					
	Усього балів	Оцінка (в балах)	Відвідування занять	Точність розрахунків	Аналіз	Захист
Розділ 1.						
1. Аналіз та характеристика паспортних та візових формальностей країни	5	5	0,25	без помилок 2	без помилок 2	0,75
		4	0,25	незначні помилки 1,5	незначні помилки 1,5	0,75
		3	0,25	значні помилки 1	значні помилки 1	0,75
Усього за розділом 1	5					
Розділ 2.						
2. Розділи статистики міжнародного туризму	8	8	0,25	без помилок 4	без помилок 3	0,25
		6	0,25	незначні помилки 3	незначні помилки 2	0,25
		4	0,25	значні помилки 2	значні помилки 1	0,25
3. Методи статистичних спостережень. Сучасний стан розвитку туризму в країнах світу	8	8	0,25	без помилок 4	без помилок 3	0,25
		6	0,25	незначні помилки 3	незначні помилки 2	0,25
		4	0,25	значні помилки 2	значні помилки 1	0,25
4. Динаміка міжнародних туристських потоків	8	8	0,25	без помилок 4	без помилок 3	0,25
		6	0,25	незначні помилки 3	незначні помилки 2	0,25
		4	0,25	значні помилки 2	значні помилки 1	0,25
5. Сучасний стан розвитку туризму в країні. Унікальність країни та вид туризму	6	6	0,25	без помилок 3	без помилок 2	0,25
		4	0,25	незначні помилки 2	незначні помилки 1	0,25
		2	0,25	значні помилки 1	значні помилки 0,5	0,25
Усього за розділом 2	30					
Розділ 3						
6. Фактори формування та галузева сегментація ринку туристичних послуг Європи	5	5	0,25	без помилок 2	без помилок 2	0,75
		4	0,25	незначні помилки 1,5	незначні помилки 1,5	0,75
		3	0,25	значні помилки 1	значні помилки 1	0,75
7. Фактори формування та галузева сегментація ринку туристичних послуг Америки	5	5	0,25	без помилок 2	без помилок 2	0,75
		4	0,25	незначні помилки 1,5	незначні помилки 1,5	0,75
		3	0,25	значні помилки 1	значні помилки 1	0,75
8. Фактори формування та галузева сегментація ринку туристичних послуг Азії	5	5	0,25	без помилок 2	без помилок 2	0,75
		4	0,25	незначні помилки 1,5	незначні помилки 1,5	0,75
		3	0,25	значні помилки 1	значні помилки 1	0,75
9. Фактори формування та галузева сегментація ринку туристичних послуг Африки	5	5	0,25	без помилок 2	без помилок 2	0,75
		4	0,25	незначні помилки 1,5	незначні помилки 1,5	0,75
		3	0,25	значні помилки 1	значні помилки 1	0,75

				помилки 1	помилки 1	
10. Фактори формування та галузева сегментація ринку туристичних послуг Австралії та Океанії	5	5	0,25	без помилок 2	без помилок 2	0,75
		4	0,25	незначні помилки 1,5	незначні помилки 1,5	0,75
		3	0,25	значні помилки 1	значні помилки 1	0,75
Усього за розділом 3	25					
Разом за практичні роботи	60					

До підсумкового семестрового контролю (екзамену) допускаються студенти, які виконали всі практичні роботи, передбачені навчальною програмою.

Критерії оцінювання під час підсумкового семестрового контролю (екзамену) – 40 балів

Якість відкритої відповіді на кожне з 3-х запитань	Бали
Відповідь відсутня або дана не за темою питання	4 та менше
У відповіді наведено загальну інформацію, часткові конкретні дані, які не показують системне володіння матеріалом, магістрант орієнтується у завданні частково (фрагментарно)	5-6
У відповіді наведено переважно конкретні дані з загальними прикладами і частковими коментарями, магістрант орієнтується у завданні впевнено, має переважно добре сформовану компетентність	7-8
У відповіді наведено вичерпні дані з загальними і частковими прикладами і коментарями стосовно вирішення практичних задач, магістрант орієнтується у завданні вільно, здатен приймати вірні рішення і має повністю сформовану компетентність	9-10
Тестове завдання (25 завдань)	10 (кожна правильна відповідь 0,4)

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, практичні роботи				Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Разом		
T1 - T4	T5 - T8	T9 - T13			
-	30	30	60	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за чотирирівневою шкалою
90-100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література:

1. Закон України «Про туризм» // Урядовий кур'єр. - 1995. - 15 жовтня.
2. Александрова А.Ю. Международный туризм : учебник. - М. : КноРус, 2010. - 464 с.
3. Биржаков М.Б., Никифоров В.И. Большой Глоссарий терминов международного туризма. -М. : Герда, невьский фонд, 2006. - 936 с.
4. Борисов К.Г. Международный туризм и право : учеб. пособие. - М. : Издательство «НИМП», 1999.
5. Вавилова Е.В. Основы международного туризма. - М.: Гардарики, 2005. - 160 с.
6. Воскресенский В.Ю. Международный туризм. - М. : Юнити-Дана, 2008. - 464 с.
7. Квартальнов В.А., Романов А.А. Международный туризм: политика развития учеб. пособие. - М. : Советский спорт, 1998.
8. Квартальнов В.А. Туризм : учебник. - М. : Финансы и статистика, 2002.
9. Котлер Ф., Боуэн Дж., Мейкенз Дж. Маркетинг. Гостеприимство и туризм : учебник для вузов / пер. с англ. под ред. Р.Б. Ноздревой. - М. : ЮНИТИ, 1998.
10. Мальська, М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М. П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К. : Знання, 2008. – 661 с.
11. Манильская декларация по мировому туризму II Материалы Всемирной конференции по туризму. - Мадрид, 1991.
12. Можаяева Н., Богинская Е., Мазурина О. Организация международного туризма : учеб. пособие. - М. : Гардарики, 2008. - 256 с.
13. Романов А. Зарубежное туристическое страноведение. - М. : Советский спорт, 2001.
14. Севастьянов Д.В. Основы страноведения и международного туризма. - М. : Академия, 2008.-272 с.
15. Сенин В.С. Организация международного туризма : учебник. - М. : Финансы и статистика, 2005. - 400 с.
16. Уваров В.Д., Борисов К.Г. Международные туристские организации : справочник. - М. : Международные отношения, 1990.

17. Щербакова С.А. Международный туризм: Экономика и география. - М. : Финансы и статистика, 2007. - 144 с.
18. Экономика и организация туризма. Международный туризм : учеб. пособие - М. : КноРус, 2010.-576 с.
19. Tourism Highlights 2009. Publications Unit, Capitain Naya, 42-28020.

Допоміжна література:

1. Адиянц Г.М., Яворская А.О., Дубинина Т.И., Кырнац Г.Л. Функционирование крупнейших городов мира как объектов туризма. М.: Инфра-М, 1997.
2. Воскресенский В.Ю. Международный туризм. Инновационные стратегии развития. - М. : Юнити-Дана, 2007. - 160 с.
3. Гайдукевич Л.М. Международный туризм в системе взаимодействия стран Центральной и Восточной Европы в конце XX - начале XXI века. - М: Четыре четверти, 2007. - 308 с.
4. Гостиничный и туристический бизнес / Под ред. А. Чудновского. - М. : Экмос, 2001.
5. Исмаев Д.К. Основы стратегии и планирования маркетинга в иностранном туризме. - М. : ТОО «Луч», 1994.
6. Квартальнов В.А. Иностраный туризм. - М.: Финансы и статистика, 1999.
7. Любщева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекта). - К. : Альтерпрес, 2002.
8. Николаенко Д. Рекреационная география. Учебное пособие. - М. : Владос, 2001.
9. Сапрунова В.Б. Туризм: эволюция, структура, маркетинг. - М. : Ось-89, 1997.
10. Туризм как фактор устойчивого развития // Гостиничный и ресторанный бизнес. - 2002. -№ 1 - С. 8-12.
11. Туристическая деловая газета. - TTG Russia. - М., 1993-2010.
12. Харрис Годфри, Кац Кеннет М. Стимулирование международного туризма в XXI веке. -М. : Финансы и статистика, 2000.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті

Інформаційні ресурси

<http://www.unwto.org>
<http://intour.com.ua/>
<http://geotur.org.ua/>
<http://www.turistclub.com/>
<http://geosite.com.ua>
<http://www.tour.com.ua/>
<http://worldwidetour.ru>
<http://whc.unesco.org>
<http://www.geo-tour.net>

<http://www.nationmaster.com>
[http://www.countries.ru /](http://www.countries.ru/)
<http://www.wonder-world.ru>
<http://country.turmir.com>
<http://www.museum.ru>
<http://www.worldmuseum.ru>
<http://www.sankurtur.ru>
<http://svit.ukrinform.ua>
<http://www.wdpa.org>
<http://protectedplanet.net>
<http://www.indexmundi.com>
<http://www.cia.gov>
<http://www.booking.com>
<http://www.expedia.com>
<http://www.hotels-en.besthoteloffers.net>

Методичне забезпечення

1. Немець Л. М. Туристсько-рекреаційні ресурси світу : навчально-методичний посібник / Л. М. Немець, Г. О. Кулешова, А. В. Соколенко. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 102 с.
2. Міжнародний туризм. Практикум: навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів / Автор-упор. Яковчук О. В. – Харків: РВВ ХТЕІ КНТЕУ, 2014. – 86 с.